

Záradék: Az ítélet a 11. számú végzéssel kijavítva.

Debrecen, 2022. november 14.

Dr. Tass Edina s. k.

a tanács elnöke

Debreceni Ítéltábla

Mf.I.50.014/2022/9.

A Debreceni Ítéltábla a dr. Marton Emőke ügyvéd (cím1) által képviselt Felperes cím2 alatti lakos felperesnek – a dr. Bayer Mónika Anna ügyvéd ügyintézője mellett eljáró Bayer & Reichardt Ügyvédi Iroda (cím3) által képviselt Alperes. cím4 alatti székhelyű alperes ellen, munkaviszony jogellenes megszüntetésének jogkövetkezménye iránti perben a Miskolci Törvényszék 9.M.70.052/2021/28. szám alatti ítélete ellen az alperes által 30. sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán meghozta az alábbi

ítéletet:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Az ítéltábla kötelezi az alperest, hogy külön felhívásra fizessen meg az állam javára 75 383 (hetvenötezer-háromszáznyolcvanhárom) forint fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

Indokolás

[1] A Debreceni Ítéltábla Mf.I.50.044/2020/8. számú végzésével elrendelt új eljárásban az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint a felperes 2017. október 31. napjától állt határozatlan idejű munkaviszonyban az alperesnél konyhai kisegítő munkakörben. A felperes munkáját Miskolcon a (munkáltató neve)ben végezte, a távolléti díja havi bruttó 160 000 forint volt.

[2] A felperes rendelkezett munkaköri leírással, amelyben – a fellebbezés szempontjából lényeges – feladatait a következők szerint jelölték meg: reggeli, illetve vacsora előkészítése, csomagolása, tálalása; elkészült ételek kitálalása; munkavégzés a tálalóban, a fehérmosogatóban; nyersanyagok előkészítése; segít a főzésben, egyes készítmények önálló elkészítése, befejező műveletek, adagolás; gondoskodás a konyhai moslék és hulladék összegyűjtéséről és naponkénti szállításáról; segédkezik az élelmezési raktárban, a tárolás és göngyölegkezelés munkáinál.

[3] A felperes konyhai kisegítő munkakörében nappalos és éjszakás műszakban a következő feladatokat látta el: reggeliztető szakácsnak segít a műszak elindításában (melegszendvics készítése); tálalópult, fehér- illetve fekete mosogató folyamatos tisztán tartása; tálalás; szendvicskészítés; részben a tálalókonyha takarítása; részben a feketemosogatóban a reggeliztetés során keletkezett üzemi edény kézi mosogatása; a fehérmosogató folyamatos felügyelete (felhalmozódott fogyóeszközök mosogatása, rendszerezése); ebédeltetéshez szükséges frissensültek lesütése, a munkafolyamat végén a fritőz takarítása; adminisztráció (tálalási hőmérsékletes nyomtatványok kitöltése); az ebédeltetés során keletkezett üzemi edények mosogatása a feketemosogatóban; részben a szakács munkájának segítése.

[4] Az alperesnél a konyhai helyiségek érdes járólappal burkoltak, a konyhai munkavállalók számára kötelező a munkavédelmi – orrmerevítő, csúszásgátlós és olajálló talpú – cipő használata.

[5] A felperes 2019. április 11. és 2019. július 14. között keresőképtelen állományban volt, amely időszakban térdprotézis műtéten esett át.

[6] A keresőképtelenségét követően 2019. július 15-én lefolytatott vizsgálaton a felperest tálaló munkakörben, egy évre alkalmasnak véleményezte dr. Varga Gyöngyi foglalkozás-egészségügyi szakorvos és a munkaköri alkalmasságot érintő korlátozásként rögzítette, hogy a felperes többműszakos munkarendben, konyhában nem dolgozhat, csak tálaló munkakörben alkalmazható.

[7] Az alperesnél tálaló megnevezésű munkakör nincs, a tálaló feladatok a konyhai kisegítő munkakörbe tartozó részfeladatok.

[8] A felperes munkaszerződését ezt követően nem módosították, azonban az alperes a felperes részére nappalos műszakban tálalási feladatokat biztosított a (munkáltató neve) 101. számú épületében, a tálalókonyha részben. A tálalókonyha padlója is érdes lapokkal burkolt, azonban – annak ellenére, hogy a főzőkonyhánál kevésbé szennyezett – fennáll az elbotlás, elcsúszás veszélye.

[9] 2019. október 25. napján lefolytatott kontrollvizsgálat során dr. Varga Gyöngyi foglalkozás-egészségügyi szakorvos a felperest tálaló munkakörben egy évre alkalmasnak véleményezte és a felperes munkaköri alkalmasságát érintő korlátozásként azt rögzítette, hogy csak tálaló munkakörben foglalkoztatható, 15 kg-nál többet nem emelhet, balesetveszélyes konyhában nem dolgozhat.

[10] A felperes 2019. november 6. napjáig tálalóként elvégezte a feladatait.

[11] Az alperes a 2019. november 6. napján kelt és a felperessel ugyanezen a napon közölt felmondással, 30 nap felmondási idővel, 2019. december 6. napjára a felperes munkaviszonyát megszüntette, a felmondási idő teljes tartamára felmentette a munkavégzés alól.

Az indokolás szerint a konyhai kisegítő munkakörben alkalmazott felperest a 2019. április 11. és 2019. július 14. napja közötti keresőképtelenségét követően az üzemorvosi alkalmassági vizsgálaton 2019. július 15. napján munkavégzésre alkalmasnak minősítették, azzal, hogy többműszakos munkarendben nem, és csak tálaló munkakörben foglalkoztatható. Ennek megfelelően a munkáltató tálalási feladatokat biztosított a felperes számára. Az üzemorvos által kért kontroll alkalmassági vizsgálat során 2019. október 25. napján megállapítást nyert, hogy bár a felperes tálaló munkakörben foglalkoztatható, de 15 kg-nál többet nem emelhet, illetve balesetveszélyes konyhában nem dolgozhat. Valamennyi jelentős körülmény figyelembevételével a munkáltató azt a döntést hozta, hogy ennek okán a felperes munkaviszonyát megszünteti, mert a munkafeladatok jellegéből fakadóan konyhai munkavégzési helyein a munkahelyi balesetek lehetősége fennáll, még a belső előírások és a jogszabályi környezetben előírtak betartása, betartatása mellett is, így nem tud a felperes egészségi állapotának megfelelő munkavégzési helyet és munkakört biztosítani.

[12] A felperes 2019. december 7. napjától álláskeresői járadékban részesült 77 nap időtartamban, napi bruttó 3 502 forint alapulvételével, mindösszesen bruttó 269 654 forint összegben, majd 2020. február 22. napjától az új munkaviszonya létesítéséig foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesült mindösszesen 84 360 forint összegben. 2020. június 22. napján munkaviszonyt létesített konyhai kisegítő munkakörben, határozatlan időre, bruttó 161 000 forint személyi alapbér megállapításával.

[13] A felperes törvényes határidőben keresetlevéllel fordult a bírósághoz, melyben a munkaviszony jogellenes megszüntetésének jogkövetkezményeként elmaradt jövedelem címén 9 havi távolléti díjnak megfelelő, 1 440 000 forint kártérítés megfizetésére kérte kötelezni az alperest.

A jogi érvelésében arra hivatkozott, hogy a felmondás indokolása nem valós és nem okszerű. 2019. július 15. napját követően az egészségügyi alkalmassági vizsgálat eredményeként általa betölthetőnek minősülő tálaló munkakörben több, mint három hónapig dolgozott. A tálaló nem a konyhában van, balesetmentes körülmények között végezhetette feladatait.

[14] Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását és a felperes perköltségben történő marasztalását kérte.

[15] Az elsőfokú bíróság 9.M.70.030/2020/15. számú ítéletével kötelezte az alperest, hogy a munkaviszony jogellenes megszüntetésének jogkövetkezményeként fizessen meg a felperesnek 1 440 000 forint kártérítést. Megállapította, hogy a felperes 100%-ban pernyertes, a felperes pártfogó ügyvédjének díját az alperes viseli. Kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a Magyar Államnak 31 460 forint állam által előlegezett költséget és 86 400 forint eljárási illetéket.

[16] Az alperes fellebbezése alapján indult másodfokú eljárásban a Debreceni Ítéltábla az Mf.I.50.044/2020/8. számú végzésével az elsőfokú bíróság ítéletét hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasította. Megállapította, hogy az elsőfokú bíróság elmulasztotta az anyagi pervezetés körében a Pp. 237. § (1) és (2), valamint 317. § (1) bekezdés a) bekezdése által rá rótt eljárási kötelezettség teljesítését, bizonyítás hiányában megalapozatlanul jutott arra következtetésre, hogy a felmondás indoka nem valós és okszerű. Az ítéltábla figyelembe vette továbbá, hogy az elsőfokú bíróság a jogvita tényleges kereteinek meghatározását elmulasztotta, bizonyítást egyáltalán nem folytatott le. Az eljárás a jelenleg hatályos perrendtartás szerint sem válhat egyfokúvá, nincs arra lehetőség, hogy a másodfokú bíróság ne csupán kiegészítse a bizonyítást, hanem a jogvita kereteinek meghatározását követően azt kizárólagosan folytassa le.

[17] A megismételt eljárásban a felperes a keresetét módosította és a munkaviszony jogellenes megszüntetésének jogkövetkezményeként elmaradt jövedelem címén 7 havi távolléti díjnak megfelelő, 1 120 000 forint megfizetésére kérte az alperes kötelezését, a perrel felmerülő költségeivel együtt.

[18] Az alperes az új eljárásban a keresetet továbbra is jogalapjában és összecszerúságában is vitatta. Állította, hogy a felmondás indoka valós és okszerű, a felperes térdprotézis műtéten esett át, amely kiemelkedően magas kockázatot jelent a csúszásveszélyes, súlyok emelésével járó munkakörben. Hivatkozott a felperes kárenyhítési kötelezettsége elmulasztására.

[19] A bizonyítási eljárás kiegészítését követően az elsőfokú bíróság ítéletében kötelezte az alperest, hogy a munkaviszony jogellenes megszüntetésének jogkövetkezményeként az ítélet jogerőre emelkedését követő 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 942 290 forint kártérítést, ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Megállapította, hogy a felperes 84%-ban pernyertes, míg alperes 84%-ban pervesztes, és a felperes pártfogó ügyvédje díjának 84%-át az alperes viseli, míg további 16% az állam terhén

marad. Kötelezte az alperest, hogy fizessen meg az állam javára 176 954 forint állam által előlegezett költséget, az állam javára 153 300 forint illetéket, és megállapította, hogy további 33 706 forint állam által előlegezett költség, és további 48 300 forint illeték az állam terhén marad.

[20] Az ítélet indokolásában a bizonyítékok értékelésének eredményeként az elsőfokú bíróság arra a végkövetkeztetésre jutott, hogy az alperesnél külön tálaló munkakör nincs, a tálalói feladatok a konyhai kisegítő munkaköri feladatok egy részét képezik. Az alperes indítványára kirendelt igazságügyi munkavédelmi szakértő szakvéleményére is figyelemmel megállapította azt is, hogy a felperes munkakörülményei módosításával, a felperes konyhai kisegítő munkakörére vonatkozó követelményeknél a hátrányos körülmények elhagyásával, a felperes munkaköri leírását módosítva az alperes ki tudja (következésképpen ki is tudta volna) küszöbölni a felperes egészségkárosodását, ezért nem valós, hogy az alperes nem tud a felperes egészségi állapotának megfelelő munkavégzési helyet és munkakört biztosítani. Mindezek alapján az elsőfokú bíróság az alperesi felmondás indokát nem fogadta el valósnak. Rögzítette azt is, hogy a foglalkozás-egészségügyi szakorvos kétszer is alkalmasnak véleményezte a felperest tálaló munkakörre egy évre, az alperes azonban az egy év letelte előtt, 2019. november 6. napi intézkedésével megszüntette a felperes munkaviszonyát. Az elsőfokú bíróság a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (továbbiakban: Mt.) 51.§ (3) bekezdés rendelkezéseire utalással arra a következtetésre jutott, hogy a foglalkozás-egészségügyi orvos által alkalmasnak minősített felperest az alperesnek volt lehetősége foglalkoztatni a munkafeltételei megfelelő módosításával, amely az alperestől elvárható volt. Erre tekintettel a felmondás indokát nem fogadta el okszerűnek sem.

[21] Az elsőfokú bíróság az Mt. 82. § (1) – (2) bekezdés alapján marasztalta az alperest az elmaradt jövedelem címén járó kártérítés megfizetésében, annak megállapítása mellett, hogy a felperes a kárenyhítési kötelezettségének eleget tett, hiszen a munkaviszonya megszűnését követő naptól folyamatosan ellátásokat igényelt és abban részesült, egészen az új munkaviszonya létesítéséig.

[22] Az elsőfokú ítélettel szemben az alperes fellebbezést nyújtott be és kérte, hogy az ítéltábla a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (továbbiakban: Pp.) 369. § és 383. § (2) bekezdés második fordulata alapján változtassa meg az elsőfokú ítéletet és a keresetet utasítsa el.

[23] Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a lefolytatott bizonyítás eredményéből a tényekre helytelen következtetéseket vont le, a bizonyítékokat egyoldalúan, adat- és tényellenesen értékelte. Kiemelte, hogy az alperesnél tálaló munkakör nincs, a felperes átmenetileg végezte a könnyített feladatokat, és hogy a foglalkozás-egészségügyi szakorvos 2019. október 25. napján a korábbi korlátozásokat tovább szigorította. Az elsőfokú bíróság a másodfokú bíróság hatályon kívül helyező végzésében adott egyértelmű utasítása ellenére nem tisztázta, hogy a munkafeltételek módosítására a továbbiakban van-e lehetőség, és az alperestől elvárható-e a felperes munkaviszonyának fenntartása. Az elsőfokú bíróság emellett hibásan vont le az Mt. 51. § (3) bekezdés és az Mt. 6. § (1) bekezdés rendelkezéseiből a

következtetését arra, hogy a munkafeltételeket, a munkaidő beosztást az alperes köteles módosítani a felperes egészségi állapotának változására tekintettel.

[24] A fellebbezésében kifejezetten kifogásolta a szakértő vizsgálatát, a szakvélemény megállapításait, mivel a szakértő a feladatán túlterjeszkedett, jogkérdésben is nyilatkozott, amellet, hogy több esetben a személyes véleményét fogalmazta meg, a szakvélemény ellentmondásos, szubjektív véleményalkotásból levont következtetéseken alapul. Sérelmezte továbbá, hogy a szakértő az 1. szám alatt feltett kérdésre érdemben nem válaszolt, a 2. számú kérdésre kizárólag a munkavédelem- és a munkabiztonság szempontjából adhatott választ, de egészségügyi összefüggéseiben nem, ezzel a szakértő a hatáskörén túlterjeszkedett. Észrevételezte azt is, hogy a szakértőnek nincs kompetenciája a munkáltató szervezeti működésére, a munkaköri feladatok megváltoztatására javaslatot tenni, illetve a munkáltató intézkedését minősíteni, azt méltányosnak, vagy méltánytalannak ítélni. Az alperes szerint az általa indítványozott kérdéseket a szakértő nem válaszolta meg érdemben, ugyanakkor fel nem tett kérdésre is választ adott. A fellebbezés szerint a felperes kártérítési igénye tekintetében a kár, annak mértéke nem bizonyított, a 9 havi távolléti díjnak megfelelő marasztalás eltúlzott.

[25] A felperes fellebbezési ellenkérelmében kérte az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását és az ítéltábla rendelkezését a pártfogó ügyvédi munkadíj viseléséről.

[26] A felperes álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a bizonyítást teljeskörűen lefolytatta, figyelembe véve az ítéltábla iránymutatását, a megismételt eljárás indokoltsága körében. Szakértői bizonyítást rendelt el, amely szakvélemény a felperesi állításokat támasztotta alá, ezt az egyéb bizonyítékokkal együtt értékelte, és a megfelelő jogi következtetésre jutott. Az elsőfokú ítélet megalapozott, megfelel az eljárásjogi és anyagi jogi jogszabályoknak.

[27] A fellebbezési eljárásban az ítéltábla az alperes fellebbezésében foglaltak, továbbá a Pp. 370. § (3) bekezdés, valamint a Pp. 369. § (4) bekezdésében adott jogszabályi felhatalmazás alapján rögzített anyagi pervezetési jogkörében eljárva tájékoztatta a feleket, hogy az elsőfokú eljárásban a perfelvétel – az elsőfokú bíróság Pp. 237. § (1)-(2) bekezdéseiben meghatározott közreműködési kötelezettsége teljesítésének hiányában – továbbra sem volt teljeskörű, mint ahogyan az elsőfokú bíróságnak az érdemi szakban mutatott közrehatási tevékenysége sem volt megfelelő. Erre tekintettel az ítéltábla lehetőséget biztosított a fellebbező alperesnek további nyilatkozata, bizonyítási indítványa megtételére.

[28] Az alperes ezt követően elsődlegesen a perfelvétel körében észlelt eljárási szabálytalanságra, a nem teljeskörű perfelvételre tekintettel kérte az elsőfokú ítélet Pp. 381. § alapján történő hatályon kívül helyezését, másodlagosan annak megváltoztatását, és a kereset teljes elutasítását. A Pp. 220. § (1) bekezdés d) pont rendelkezése szerint utólagos bizonyítási

indítvánnyal élt, amelynek keretében becsatolta a felperes munkakörülményei, feladatellátása jelentős mértékben történő megváltoztatását alátámasztó munkaidő beosztást, továbbá indítványozta tanú5, tanú6 és tanú4, tanúk meghallgatását, mely utóbbit az ítéltábla tárgyalásán már nem tartott fenn.

[29] Az ítéltábla tárgyalásán a jogi képviselő nélküli eljárásra áttérő felperes fellebbezési ellenkérelmében kérte az elsőfokú ítélet helybenhagyását.

[30] A fellebbezés nem megalapozott.

[31] Az elsőfokú eljárásban lényeges eljárási szabálysértés, mely az ítélet kötelező hatályon kívül helyezését eredményezte volna nem történt, ezért az ítéltábla a Pp. 370. § (1) bekezdés alapján a felülbírálati jogkörét a fellebbezési kérelem és ellenkérelem korlátai között gyakorolta.

[32] Az ítéltábla elsődlegesen az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésére irányuló fellebbezési kérelmet vizsgálta. A Pp. 381. § szerint a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét végzéssel hatályon kívül helyezheti, és az elsőfokú bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasíthatja, ha szükséges az elsőfokú eljárás megismétlése vagy kiegészítése, mert az elsőfokú eljárás lényeges szabályainak megsértése az ügy érdemi eldöntésére kihatott, és annak orvoslása a másodfokú eljárásban nem lehetséges, vagy nem ésszerű.

[33] A hivatkozott jogszabályi rendelkezésből egyértelműen látható, hogy az ítélet mérlegelhető hatályon kívül helyezésére eljárási szabálysértés miatt csak akkor van lehetőség, ha az adott eljárási szabálysértés a per érdemi eldöntésére közvetlenül és kimutathatóan kihatott, továbbá orvoslása a másodfokú eljárásban nem lehetséges, az elsőfokú eljárás megismétlése elengedhetetlen. Az ítéltábla mérlegelte azt is, hogy a fellebbezéssel támadott ítéletet egy megismételt eljárásban hozta az elsőfokú bíróság, ezért annak hatályon kívül helyezése csak különösen indokolt esetben felelhet meg a célszerűség, a pergazdaságosság és az időszerűség követelményeinek.

[34] Az elsőfokú eljárás iratai alapján megállapítható volt, hogy a Debreceni Ítéltábla Mf.I.50.044/2020/8. számú végzése indokolásában adott iránymutatásnak megfelelően az elsőfokú bíróság felhívta a perfelvétel során a peres feleket – így alperest is – részletes tényállításai és bizonyítási indítványa előterjesztésére. Az alperes a tényállításait megtette és kizárólag munkavédelmi szakértő kirendelésére terjesztett elő bizonyítási indítványt. Az elsőfokú bíróság eljárási szabálysértését észlelve a Pp. 370.§ (3) bekezdés alapján az ítéltábla jelen másodfokú eljárásban történt anyagi pervezetésére figyelemmel az alperes kiegészíthette az elsőfokú eljárásban tett nyilatkozatait és előterjeszthette további bizonyítási indítványát. Erre figyelemmel már nem tekinthető a perfelvételi eljárás hiányosnak, amely

indokolná az elsőfokú eljárás megismétlését. Tekintettel arra, hogy a perfelvétel során nem történt olyan lényeges eljárási szabálysértés, amely az ügy érdemi döntésére kihatott, és amelynek orvoslása nem volt lehetséges a másodfokú eljárásban, ezért az ítéltábla az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésére és az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára irányuló alperesi fellebbezést nem találta megalapozottnak.

[35] Az ítéltábla az általa lefolytatott bizonyítás és az elsőfokú bíróság eljárásának adatai alapján a tényállást az alábbiak szerint egészíti ki:

[36] A felperes konyhai kisegítő munkakörében, Miskolcon a (munkáltató neve) 101. számú csarnokában végezte a feladatait, ahol 2019-ben nem történt főzés, azonban volt pizzakemence, fritőz, rostlap. Az alperes alkalmazásában álló kb. ötven konyhai kisegítő négy csarnokban dolgozott, melyek közül kettő csarnokban volt főzőkonyha is. Az alperesnél alkalmazott konyhai kisegítők három műszakban végezték a munkát. A nappalos műszakban kb. 10 ember volt beosztva, akiket a csoportvezető irányított, valamint a konyhai kisegítők mellett kb. 4 szakács dolgozott. Egy műszakban általában egy személy volt beosztva a fehérmosogatóba, egy személy a feketemosogatóba, három-négy személy a szendvics előkészítésben dolgozott. A 101. számú csarnokban általában volt olyan személy, aki kifejezetten a sütési feladatokat végezte, és nem a mosogatóban dolgozott. A konyhai kisegítők között a feladatok folyamatosan cserélődtek. A délutános műszakban általában kettő konyhai kisegítő volt beosztva és egy szakács, az éjszakai műszakban korábban kettő, később már csak egy konyhai kisegítő látta el a feladatokat. Egy hónapot tekintve minden konyhai kisegítő ugyanannyit dolgozott nappalos, délutános és éjszakai műszakban.

[37] Az így kiegészített tényállással az elsőfokú bíróság ítélete felülbírálatra alkalmas volt.

[38] Az ítéltábla ezt követően vizsgálta az alperesnek az elsőfokú ítélet megváltoztatására irányuló fellebbezési kérelmét, amelynek eredményeként az alábbiakra mutat rá:

[39] Az alperes állította, hogy tálaló munkakörben nem foglalkoztatott munkavállalót, ilyen munkakör az alperes munkáltatónál nem volt. A munkáltató adminisztratív tévedés, elírás folytán kérte a felperes foglalkozás-egészségügyi vizsgálatát tálaló munkakörre.

[40] Az ítéltábla nem fogadta el ezt az alperes hivatkozását amellelt, hogy az nem volt vitatott alperes részéről, hogy a konyhai kisegítő munkakörben vannak tálaló részfeladatok, amelyeket minden konyhai kisegítő ellátott. A bírósági gyakorlat egységes abban, hogy vita esetén nem a munkakör elnevezése lényeges elsődlegesen, hanem az elvégzett munkafeladatok jellege az irányadó a munkakör meghatározásakor (Kúria Mfv.10.042/2014/1.). Az alperes által elismerten a felperes keresőképtelenségét (térdfprotézis

műtétét) követően, 2019. július 15. napjától tálalási feladatokat látott el, főzőkonyhán nem dolgozott, de jelentősnek értékelte az ítéltábla azt a körülményt is, hogy az alperes a foglalkozás-egészségügyi vizsgálatokat két alkalommal is tálaló munkakörre kezdeményezte.

[41] A munkaköri, szakmai, illetve személyi higiénés alkalmasság orvosi vizsgálatáról és véleményezéséről szóló 33/1998. (VI.24.) NM (továbbiakban: NM rendelet) rendelet 15. § (6) bekezdése alapján a munkáltató a munkaköri szakmai alkalmasságot vizsgáló és véleményező szerv kérésére mindazokat a munkaköri és munkahelyi adatokat közölheti, amelyeket a véleményezéshez szükségesnek tart, illetve amit a véleményező kér.

[42] A munkaköri alkalmassági vizsgálat célja annak megállapítása, hogy egy meghatározott munkakörben és munkahelyen végzett tevékenység által okozott megterhelés a vizsgált személy számára milyen igénybevételt jelent, és annak képes-e megfelelni. Az ítéltábla ehhez kapcsolódóan megjegyzi, hogy a felperes vonatkozásában az alperes jelölte meg a munkavállaló munkakörét és az ebben a munkakörben felmerülő egészségügyi kockázatokat is, és maga az alperes szűkítette le a felperes konyhai kisegítő munkakörét tálaló munkakörre, így a későbbi munkáltatói intézkedése (a felmondás), majd a perbeli nyilatkozatai korábbi magatartásával teljes mértékben ellentétben állnak. Ehhez képest teljességgel megalapozatlan, éppen ezért nem fogadható el az az alperesi nyilatkozat, hogy kettő esetben is csupán adminisztratív tévedés, elírás folytán kérte a felperes foglalkozás-egészségügyi vizsgálatát tálaló munkakörre.

[43] Az NM rendelet 16. §-a kimondja, hogy az a munkavállaló, aki „nem alkalmas” minősítést kapott, az adott munkakörben nem foglalkoztatható. Formál logikailag ebből az következik, hogy aki „alkalmas” minősítést kap az adott munkakörre, az a munkáltatónál abban a munkakörben foglalkoztatható. Ebből következően az első – 2019. július 15. napján elvégzett – foglalkozás-egészségügyi vizsgálat után a felperes jogszerűen csak a tálaló munkakört láthatta el, a konyhai kisegítő munkakört nem. Az alperesnek azonban módja és lehetősége lett volna arra, hogy három hónap elteltével az általa kontrollvizsgálatnak nevezett foglalkozás-egészségügyi vizsgálatot ne tálaló munkakörre, hanem konyhai kisegítő munkakörre kezdeményezze. Az alperes azonban továbbra is tálaló munkakör ellátásához kapcsolódóan kérte a felperes vizsgálatát, melyből alappal csak az feltételezhető, hogy őt ebben a munkakörben kívánta továbbra is alkalmazni. Megjegyzendő az is, hogy az alperes állításával ellentétben a foglalkozás-egészségügyi vizsgálatok egymástól elkülönülő vizsgálatok voltak, azaz a 2019. július 15. napján és a 2019. október 25. napján kiadott alkalmassági vélemény szerint a munkaköri alkalmasságot érintő korlátozásokat nem együttesen kellett figyelembe venni, a későbbi vélemény így nem jelentheti az első vélemény további szigorítását. A felperes foglalkoztatását érintően a felmondás időpontjában az alperes kizárólag a 2019. október 25. napi véleményben megjelölt korlátozásokat volt köteles betartani, ebből következően a felperes már többműszakos munkarendben is foglalkoztatható volt.

[44] Az Mt. 51.§ (1) bekezdés rendelkezése a munkáltató alapvető kötelezettségeként határozza meg, hogy a munkáltató a munkaszerződés és a munkaviszonyra vonatkozó

szabályok szerint foglalkoztassa a munkavállalót, továbbá – a felek eltérő megállapodása hiányában – a munkavégzéshez szükséges feltételeket biztosítsa. A (3) bekezdés szerint a munkavállalót csak olyan munkára lehet alkalmazni, amely testi alkatára, fejlettségére, egészségi állapotára tekintettel rá hátrányos következményekkel nem járhat. A munkáltató a munkavállaló egészségi állapotának változására tekintettel köteles a munkafeltételeket, a munkaidő-beosztást – a 6. §-ban foglaltak figyelembevételével – megfelelően módosítani.

[45] Az ítéltábla nem osztotta a fellebbező azon álláspontját, hogy az elsőfokú bíróság – a Debreceni Ítéltábla Mf.I.50.044/2020/8. számú végzése indokolásában adott egyértelmű utasítás teljesítését mellőzve – nem vizsgálta megfelelően az Mt. 51. § (3) bekezdés rendelkezéseire figyelemmel az alperes oldalán elvárható magatartást a munkafeltételek módosítása körében, ugyanakkor az alperes az elsőfokú bíróság felhívása ellenére konkrét tényállításokat nem tett a tekintetben, hogy milyen akadálya van a törvényi kötelezettsége teljesítésének. Önmagában az az általános megfogalmazás, mely szerint túl jelentős anyagi és érdeksérelmet okoz az alperes számára a felperes munkakörének „a többiek kárára való lebutítása”, nem elégséges hivatkozás akkor sem, ha a másodfokú eljárás során meghallgatott tanú5 tanú vallomásaiban azt támasztotta alá, hogy amennyiben valakit csak tálalóként foglalkoztatnak, úgy azt a többiek „kiközösítenék”, illetve a „többiek nem néznék jó szemmel”. Az ítéltábla álláspontja ebben ezért az volt, hogy a munkavállaló(k) szubjektív, érzelmi alapú hozzáállása a munkáltatói kötelezettség teljesítését nem befolyásolhatja.

[46] Az ítéltábla az elsőfokú bíróság végkövetkeztetését teljes mértékben osztotta a tekintetben, hogy az alperes a felperes megváltozott egészségi állapotának megfelelő munkavégzéséhez szükséges feltételeket tudta biztosítani, ezt igazolta a 2019. július 15. és 2019. november 6. napja közötti felperesi munkavégzés, mint tény. Az ítéltábla által kiegészített bizonyítási eljárás, a tanúk vallomása alapján az is megállapítható volt, hogy a felperes munkavégzési helye – a 101. számú csarnok – nem főzőkonyha volt 2019-ben, tehát nem volt fokozottabb balesetveszély más munkavégzési helyekhez képest. A becsatolt munkaidő-beosztás adatai szerint az alperes munkáltató jelentős létszámú munkavállalót foglalkoztatott konyhai kisegítő munkakörben, ezen munkakörben az alperes 2019. július 15. és november 6. napja között képes volt a munkafeltételeket, a munkaidő-beosztást úgy meghatározni, hogy az megfelelt a felperes egészségi állapotváltozásának. A bizonyítékok alapján az ítéltábla így értékelte azt is, hogy a felperes munkaköri alkalmasságát érintő korlátozás nem végleges, hanem csak egy évre szóló volt, éjszakai műszakban a második orvosi alkalmassági vizsgálatot követően foglalkoztatható volt, arra nem merült fel adat, hogy az alperesnél más munkavállaló esetében is szükséges volt az egészségi állapota miatt a munkafeltételek módosítása, valamint azt, hogy a felperes által a 101. számú csarnokban ellátandó munkafeladatok jellege a felperes foglalkozás-egészségügyi alkalmassága szerint megfelelt a felperes egészségi állapotának.

[47] Az Mt. 64. § (2) bekezdésében foglaltakból következően a felmondás indokait az alperes volt köteles bizonyítani. Az ehhez kapcsolódó MK 95. számú állásfoglalás értelmezéséből adódóan a felmondási indok valóságának követelménye azt jelenti, hogy a tényeknek meg nem felelő indokolás esetén a munkáltatói felmondás (eleve) nem fogadható el. A felmondási oknak azonban valósága mellett egyszerűnek is kell lennie. Az egyszerűség közelebbről azt jelenti, hogy a valós oknak okozati összefüggésben kell állnia a

munkajogviszony rendeltetésének elvesztésével. A felmondás valós és okszerű indokának a felmondás közlésekor kell fennállnia. Ezzel kapcsolatosan a Legfelsőbb Bíróság rögzítette azt is, hogy a munkaköri feladatokra való alkalmatlanság azt jelenti, hogy a munkavállaló a számára kijelölt munkafeladatokat valamely személyében rejlő ok (képesség, adottság, készség) hiánya miatt nem tudja ellátni. Ebből következően az elsőfokú bíróság jogkövetkeztetésével az ítéltábla teljes mértékben egyetért abban, hogy a felmondás indoka nem valós, és abból okszerűen nem következett a munkaviszony megszüntetése. Az alperes nem bizonyított olyan tény vagy körülményt, amely a felmondás indokolásában megjelölt okot alátámasztotta volna, azaz hogy nem tud a felperes egészségi állapotának megfelelő munkavégzési helyet és munkakört biztosítani.

[48] Az ítéltábla vizsgálta az alperes fellebbezésében a szakvéleményt érintő kifogásokat is. Az elsőfokú eljárás iratai alapján megállapítható, hogy az alperes bizonyítási indítványában előterjesztette a szakértőhöz intézendő 1-10. számú kérdéseit. Ennek megfelelően az elsőfokú bíróság ezekben a kérdésekben is kérte a szakértő vizsgálatát és a szakvéleményt. Az ítéltábla egyetértett a fellebbezésben foglaltakkal annyiban, hogy a szakvélemény a szakértő kompetenciájába nem tartozó megállapításokat, adott esetben jogkérdésben megnyilvánuló véleményt is tartalmazott. A szakértő azonban az általa lefolytatott szemle alapján – a felmondás indokaira is figyelemmel – lényeges tényekre, szakkérdésekre is választ adott, így megállapította, hogy munkabiztonsági szempontból a felperes a tálalókonyha teljes területén foglalkoztatható. Az ítéltábla megjegyzi azt is, hogy a másodfokú eljárásban eszközölt anyagi pervezetés ellenére az alperes az általa aggályosnak és mellőzendőnek tekintett szakvélemény ellenére további bizonyítási indítványt nem terjesztett elő az írásbeli szakvélemény kiegészítésére (Pp. 313. §), vagy új szakértő kirendelésére (Pp. 315. §). A szakvélemény aggályossága esetén annak kiküszöbölésére, a szakvélemény kiegészítése iránt a bíróság hivatalból nem intézkedhet. A Pp. 265.§ (1) bekezdés rendelkezése értelmében a bizonyítás elmaradásának a következményeit a felmondás indokai vonatkozásában bizonyításra köteles alperes viseli.

[49] Az alperes fellebbezésében megalapozatlanul támadta az elsőfokú bíróság ítéleti rendelkezésének összecszerűségét, arra hivatkozással, hogy a 9 havi távolléti díjnak megfelelő marasztalás eltúlzott volt. Rögzíteni szükséges, hogy az elsőfokú bíróság 7 havi távolléti díjnak megfelelő, elmaradt jövedelem címén igényelt kártérítés iránti kereset megalapozottságáról döntött, hiszen a felperes az eredeti keresetlevelében előadott követelése összegét az új eljárásban leszállította. Az Mt. 82. § (1) bekezdés alapján a munkáltató köteles volt megtéríteni a munkaviszony jogellenes megszüntetésével összefüggésben okozott kárt. A felperes igazolta, hogy 2019. december 6. napját követően új munkaviszonya létesítéséig munkanélküli volt, amely nyilvánvalóan az alperesi jogellenes intézkedés jogkövetkezménye. Az ítéltábla hangsúlyozza azt is, hogy az elmaradt jövedelem címén igényelt kártérítés mértékét csak az befolyásolja, hogy kárenyhítési kötelezettsége mellett a munkaviszony megszüntetését követően a munkavállaló mikor tud ismét jövedelemre szert tenni. A bíróság ezen belül nem mérlegelhet, ennek csak az Mt. 82. § (2) bekezdésében írt limit szabhat korlátot, mely szerint a kártérítés nem haladhatja meg a munkavállaló tizenkéthavi távolléti díjának összegét. Az elmaradt jövedelem címén megítélt kártérítés csökkentésének így nem volt helye.

[50] Az ítéltábla a Pp. 370. § (1) bekezdés rendelkezésére figyelemmel a felülbírálati jogkörét a fellebbezési kérelemre tekintettel, annak korlátai között gyakorolja, így az elsőfokú bíróság ítéleti rendelkezésének összecszerűsége vonatkozásában további vizsgálatot nem folytatott le.

[51] Az ítéltábla a másodfokú eljárásban mellőzte a Pp. 101. § (3) bekezdés rendelkezéseire figyelemmel a pártfogó ügyvédi díj viselésére vonatkozó megállapítást, mivel a másodfokú eljárásban a felperes a Pp. 244. § (2) bekezdés alapján áttért a jogi képviselő nélküli eljárásra.

[52] A költségmentesség és a költségfeljegyzési jog polgári és közigazgatási bírósági eljárásban történő alkalmazásáról szóló 2017. évi CXXVIII. törvény 3. § (1) bekezdés d) pont értelmében az eljárásban a feleket tárgyi költségfeljegyzési jog illette meg. Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 46. § (1) bekezdés szerint a feljegyzett fellebbezési illeték a pertárgyérték alapján 75 383 forint volt, amelynek megfizetésére a pervesztesnek tekintendő alperes köteles a Pp. 83. § (2) bekezdés, a Pp. 101. § (1) bekezdés és a 102. § (1) bekezdésben foglalt rendelkezések szerint.

Debrecen, 2022. szeptember 16.

Dr. Tass Edina s. k. a tanács elnöke, Dr. Paulik Andrea s. k. előadó bíró,
Dr. Répássy Árpád s. k. bíró